

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével
szemben,
hová az előfizetések és a
lap szétküldésére vonatkozó
fölszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

Ravaszság- s ügyességgel...

Pécs, 1898. november 2.

Nagyon jellemző képét nyújtotta a „szabadelvű” kormányzati rendszernek a hétfői városi közgyűlésen rendezett kormánypári ügyeskedés. Itt kicsiben, ott nagyban, de mindig ugyanegy kaptafára csinálódnak az alkotmányos élet jelenségei. Az egyenlő fegyverekkel való nyílt és őszinte küzdés, melynek jelszava: győzzön a jobb, ismeretlen fogalom ebben a rendszerben; az édes mindnyájunk érdekének védelmére kezeikbe adott hatalomnak ezernyi súlyos eszközét viszik a harcba azok ellen, a kiknek egyetlen fegyverük a meggyőződésszentsége s az érvek ereje.

Harcolhat az ellenzék a maga eszméi mellett még oly meggyőző okokkal, kimutathatja igazát még oly fényes logikával, mikor kenyértörésre kerül a sor, a kormányhatalom egyszerűen fölvonultatja a rendelkezésére álló egész arzenált: a kétes eredetű milliákat, a dús ellátású állásokat, a jövedelmező vállalkozásokat, aztán a megfélemlítésre szolgáló erőszakot, hatósági zaklatást, üldözést, szuronyerdőt, s mindezeket a mesterségesen tenyésztett korrupció által ügyis megmételtyezett politikai nemzet mellének szegezve, kiáltja: válaszs hát köztem, a minden kedvezés és fenytés kútforrása és az ellenzék között, amely ígéretnél egyebet nem adhat, de kárhözvátó ítéletnél egyébbel nem is sújthat, ez

pedig nem árthat addig, míg uralkodik az általam inaugurált elv: a kié a hatalom, azé az igazság.

A hatalom birtokát ekként biztosítva magának, abba helyezi mégis utólag ambícióját, hogy az ilykép kierőszakolt választást a nemzet szabad elhatározásának tüntesse föl, s különösen akkor, a mikor a hatalom birtokának bűnös eredete megboszulni készül magát, szükségét érzi ama közvélemény támogatásának, a melynek békóba verésén alapul az az ingadozni kezdő egész hatalom. Föloldozni békóitól a közvéleményt nincsen bátorsága, furfangos mesterkedéssel iparkodik hát azt megszólaltatni, hogy a világ ne lássa a szorongató kezet, mely azokat a hangokat kierőszakolja, hanem szabad megnyilatkozásnak higgye őket.

Ilyen furfangos mesterkedéssel rendezték a városi törvényhatóság megszólaltatását a tegnapelőtti közgyűlésen is. A megindult ellenzéki akció ellensúlyozására a kormánynak szüksége van parlamenten kívüli bizalmi nyilatkozatokra, nem mintha ezzel a parlamentre kívánna hatni, mert afelől nem lehet kétségben, hogy az ilyen kiügyeskedett törvényhatósági nyilatkozatokkal a parlament ellenzékét nemcsak hogy meg nem tántoríthatja a fölvetett küzdelem folytatásában, de még inkább el fogja azt az ilyen eszközök fölhasználásával mérgecseni, hanem szüksége van a

fölratokra azért, hogy ezekkel legfölsőbb helyen megerősítse a maga iránt való bizalmat s e nyilatkozatokra hivatkozva bizonyíthassa, hogy az ország közvéleménye ő mellette foglal állást, mert a korona fölkezt viselője kormányánál jobban ügyel arra, hogy ennek kormányzata a nemzetet föl ne háborítsa.

Nos hát erre a célra bizalmi nyilatkozatok kellene minden áron, ha szép szerével nem megy, hát kiügyeskedjük azokat, mert a Bánffy-politika a „Pajkos diákok” csizmatisztítójától kisajátította kormányzati elvül, hogy *„ravaszság- s ügyességgel minden elsül, hogyha kell!”* A pécsi rendezők pedig nagyon jól tudták, hogy itt kemény dió az ilyen politikai akció, azért hát nagyon helyén való lesz az operettbeli ügyeskedés. Megcsinálták a haditervet olyan titokban, hogy még csak halvány sejtelmük se legyen róla azoknak, a kik az ilyen dolgokra semmiképen sem kaphatók. Kiment a közgyűlési meghívó s a tárgysorozat, melynek célja a közgyűlés tagjait előre tájékoztatni az ügyekről, melyek az ő hozzájárulásukkal elintézendők lesznek, mélységesen hallgatott a politikai indítványról. Póttárgysorozatba kellett azt fölvetetni, a melynek előzetes kiosztásáról természetesen szó sem lehetett, mert ezt tiltotta a fogadott titoktartás, pedig a legalább 24 órával megelőzőleg bejelentendő indítvány fölveteléről a bizottsági tagok nemcsak értesíthetők, de nyílt, egye-

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Paraszti történet.

— A „Pécsi Figyelő” eredeti tárcája. —

Az iharosi korcsmában nagy mulatság folyik. A gazdag Vas Józsi mulatozik ott szilaj, nótás kedvvel. Tele van az asztal boros üvegekkel s a Zsiga cigány nagy lelki erőlködéssel csalja elő kopott hangszereiből azokat a jól ismert hangokat, a miktől olyan rózsás kedve támad Vas Józsinak. Tudja a cigány is, hogy a legény jól megfizet a nótáért. Nem is pihen a vonója egy minutáig se. De nem is engedi a duhaj legény, hogy ma a cigány csak egy rövid percig is elhallgattassa a hegedűjét. Rá-rá kiált olyan paraszti, duhaj büszkeséggel:

— Húzd rá, a ki angyalod van, megfizetek érte! Hadd tudja az egész falu, hogy Vas Józsié lesz a falu gyöngye, a szépséges Iszalg Boris! Ugy bizony more, házasodunk, még pedig hamarjában.

A cigány ragyavert ábrázatát széles, olyan bizalmaskodó mosoly teszi még kopottabbá. Odahajol a legényhez s úgy kérdi tőle:

— Hát csákugyan igazs volná, á mit a hir mond? Kigyelmed igazsán völegény?

— Mi közöd hozzá more! Csak nem akarsz násznagyom lenni? . . .

A cigány ijedten hátrált egy lépést s nagy alázatossággal válaszolt:

— Dehogy ákarok, dehogy. Csak azért kirdeztem, hogy há igazs, hát el ne feledkezik rulám se. Szeretném, há én muzsikálhatnám ki a bándámmal a kigyelmed lakodalmát.

Vas Józsi odapillantott a bandára s meg nem állhatta, hogy hangosan fel ne kacagjon, mikor ott látta maga előtt a ragyavert primást, annak csóka fiát, a kontrást, meg a sánta cimbalmost. Mert hát ez volt a banda.

— Az én lakodalmamon ugyan nem fogtok cincogni, — gondolta magában a legény. Városi banda fogja ott húzni, annak a nótázására fogom megpörgetni az én szépséges mátkámat.

És úgy belegabajodott a legény a lakodalmi ünnepség kiszinezésébe, hogy észre sem vette, mikor Jávor András, a Vas Józsi atyja urának számadó bojtárja lépett be az ivóba.

Jávor András olyan igazán gyönyörű paraszt typos volt. Szalás, széles mellü, vállas legény, kinek tagjaira olyan jól illik a pitykés dolmány, meg a széles ujjú patyolat ing. Arca komoly, gondolkodó s amint megpillantotta gazdájá fiát, mintha valami felvillant volna szemében. De nem szólt semmit, csak leült az egyik locára s onnan kiáltott oda a korcsmárosnak:

— Adjon egy kis italt. Megszomjaztam a hosszú utban.

Vas Józsi a hang hallatára visszafordult s a mikor ott látta azt a szalás, szép legényt, egyszerre felébredt benne a vele született paraszti büszkeség s nagy hetykén szólt oda a bojtárnak:

— Hej András, legalább egy »adjon Is-tent« mondhattál volna!

Jávor András oda se pillantott fiatal gazdájára. Nem szívelhette a legényt büszke, kötekedő természetéért. Azért is szó nélkül hagyta Vas Józsi szavait. De nem úgy Vas Józsi. Bántotta őt a bojtár fel sem vevése, a bor is dolgozott már benne, hát nem hagyta abban a dolgot. Felállt s odament a legényhez.

— Hát ha te nem jössz ide én hozzám, jövök én. Itt az üveg, igyál.

Jávor András eltolta az üveget.

— Köszönöm Józsi. Itt az én részem, elég ez nekem.

— De nem addig a! Mára legyen neked is jó napod. Legalább majd rá emlékszel arra a napra, mikor Vas Józsi gyűrűzését tartotta a szépséges Iszalg Borissal.

De már erre felugrott a bojtár. Megkapta a legény karját s úgy kiáltott rá:

— Hazudsz! . . . Az a leány nem lehet a te mátkád!

Vas Józsi kirántotta karját a bojtár kezéből.

nes eljárás mellett értesítendő is lettek volna.

Megnyílt a közgyűlés s íme a látóhatáron az ellenzéknek még egyetlen oly tagja sem mutatkozott, akitől tartani lehetett volna, hogy kimutatja az indítványnak nemcsak a titkos rugóját, de a képtelen voltát is, a mikor a mostani bizonytalan helyzetnek, a kiegyezési törvényjavaslatok megfeneklésének okául a most folyó ellenzéki küzdelmet állítja oda. Milyen blamázs is lett volna, ha van ott valaki, aki rámutat arra, hogy hiszen az ellenzék is csak azért folytatja a harcot az indemnitás ellen, mert a kormány nem akarja még tárgyalni a képviselőházban a kiegyezést, sőt makacsul megtagad minden fölvilágosítást az iránt, hogy mikor és mily módon szándékozik a bizonytalan gazdasági helyzetnek véget vetni. A mikor tehát az indítvány a bizonytalan helyzet kinyújtását s a gazdasági viszonyok rendezésére hivatott javaslatok elodázását hozza föl a rosszindulat indokául, akkor a kormány eljárását kellene elítélnie és nem az ellenzéki akciót, amely épen azért ostromolja a kormányt, mert sem a beterjesztett javaslatokat tárgyalni nem engedi, sem szándékairól nem tájékoztatja az országot.

Ez nagyon csunya lólába volt az indítványnak; föl kellett hát használni a kedvező alkalmat s keresztül hajtani soronkívül annak elfogadását, mielőtt betoppanna valaki, aki a parlamenti tekintélynek ráborított ünnepi tógáját egy kissé megemelhette s napvilágra hozhatná az alatta rejtőző csunya lólábat.

És a stikli sikerült; elfogadták a képviselőházi „kis töredék” ellen indított kárhóztató ítéletet egyhangulag; a minthogy ez másképp nem is történhetett: *egyhangulag vagy sehogy*. Egyhangulag, ha a lólábról a leplet senki le nem rántja; sehogy, ha csak egyetlen ember is rámutat a szegénykének a szervi hibájára. Littke József már közel volt hozzá, hogy

— Aztán mért ne lehetne! Vagyok olyan legény, hogy akárki lánya is szerethet

— Akárki igen, de az Iszalag leány nem — szólt rá hevesen Jávor András.

Vas Józsi egyideig hallgatott. Aztán felkacagott.

— No lám, a bojtár hogy neki gabajodott! Talán bizony magadnak szántad a leányt. Elhiszem, hogy szeretnéd magadnak, de hát nem birkásnének teremtette azt a leányt az Uristen!

Ökölbe szorult a bojtár keze, szemei csak úgy villogtak a nagy indulattól. De legyőzte szenvedélyét. Kifizette az italt s aztán indulni készült. Az ajtóból visszafordult még egyszer s úgy szólt oda a duhajkodó legénynek:

— Hát majd meg fogom mutatni neked Vas Józsi, hogy az a leány előbb lesz Jávor Andrásnak, a birkásnak a felesége, mint a gazdag, büszke Vas Józsinak.

Aztán elment. Vas Józsi nevetve bámult utána, aztán meg csak mulatozott tovább.

Jávor András sietve ment végig a nagy utcán s csak akkor állt meg, mikor odaért az Iszalag kertje alá. Ott elővette furulyáját s elfajta rajta egy szép szomorú nótát. Erre a nótára aztán csak előkerült Iszalag Boris.

Mikor odaért a legényhez, Jávor András hosszasan nézett a leány szemeibe.

— Igaz volna Boris, hogy a Vas Józsi mátkája lettél?

ezt megtegye, de diadalmaskodott benne a lojalitás s futni hagyta a kis nyomorékot.

De a mint a kormánypárti táborban nagy bölcsen nem kutatja senki, hogyan is jött létre az a nagy parlamenti többség, azonképen itt is szemet húnynak a hétfői határozat születésének gyanús körülményeire; a fődolog, hogy a forma nem ütközött bele a paragrafusba, most már mint törvényes szülött folytathatja útját, növekedhetik, izmosodhatik.

Növekszik, izmosodik is, mert lám alig egy napos korában már milyen hatalmas, falrengető daliává nőtte ki magát a „Pécsi Napló” tegnapi számának hasábjain. Ez a határozat, melynek fogantatásáról és születéséről még a törvényhatóság tagjai sem bírtak tudomással, most már nem is mint egy törvényhatóság véleménye szerepel, neki már szűk lett Macedonia, ő már most az egész nemzet nevében tiltakozik, mert a Pécsi Napló cikke szerint „más célja nem volt indítványt tevőnek, mint hogy a magyar nemzet fölháborodásának adjon kifejezést.”

No lám az az indítvány, a melyet még azok nagy része előtt is gondosan eltitkoltak, a kiknek nevében azt elfogadtatni szándékoztak, az az elsült ügyeskedés után már nem is a törvényhatóság, hanem az egész magyar nemzet fölháborodásának ad kifejezést. Tisztelt laptársunk valószínűleg abból indult ki, hogy a milyen joggal tolmácsolhatja a törvényhatósági tagok jó része előtt eltitkolt indítvány ezek nézetét, époly joggal nyilatkozhatik az az egész nemzet nevében is. Nem kell hozzá egyéb, csak egy kis költői tropus: *pars pro toto* s áll a tétel.

Persze az aztán más lapra tartozik, hogy az ellenzéknek mennyire imponálnak a törvényhatóságoktól fölsőbb intelemre vagy érdemszerzési célzattal kiügyeskedett „nemzet-nyilatkozatok”. Semmi sem megnyugtatóbb az ellenzékre nézve, mintha a kormánypárt nincsen megelégedve működésével, mert ez bizonyítja leginkább, hogy

A leány nem szólt semmit, csak odaborult a legény széles mellére s könyeivel áztatta a bojtár patyolat ingét. Csak nagysokára tudott szóhoz jutni.

— Igaz! Menyasszonya vagyok Vas Józsinak, mert apám uram így akarta. Pedig nem szeretem én azt a korhely legényt. Tudja kigyelmed jól, hogy én csak kigyelmedet szerethetem.

— Hát akkor mért lettél annak a legénynek a hitese mátkája?

— Mondtam, hogy az édes szülém kedvéért. Kigyelmednek megmondhatom, hogy apám adósa a Vas Józsi apjának. Négyszáz forinttal tartozik neki. És az öreg Vas Józsi megmondta apámnak, hogy ha nem leszek a fiáé, hát eladja mindenünket. Mi lenne akkor az én szegény, öreg apámból? . . . Hát ezért lettem én a Vas Józsi mátkája . . . Ne haragudjék rám azért.

A legény átkarolta a leány ringó derekát s úgy kérdezte:

— Aztán mond csak, édes gyönyörűségem, ha apád nem volna adósa Vas Józsi apjának, akkor az enyém lennél?

— A halálomig, csak a kigyelmedé.

— El ne feledd rózsám, a mit most mondtál. Most eredj haza. Még ma eljövök hozzátok s talán kicserélhetem a Vas Józsi gyűrűjét.

Aztán megcsókolta a leányt s elment.

híven teljesíti föladatát; az olyan kormánypárti csínyek, milyen a pécsi is volt, csak ösztönzésül szolgálhatnak tehát akciójának kitartó folytatására, mert nem kárognának annyit a vészmadarak, ha az ellenzéki akció sikerrel nem kecsegtetne s nem beszélne kis töredékről akkor, a mikor épen minden ellenzéki árnyalat egyesült a harcra, ha előre nem éreznék csúfos vereségüket ebben a kemény tusában.

Novemberi előléptetések.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1898. nov. 2.

Katonáéknál évenként meghozza a ködös, borongós november hó az örömet, a katonai előléptetéseket.

Az idén az előléptetések inkább a vezérkarban és törzstiszti karban voltak tömegesebbek, bár a tényleges állomány tisztikara is meg lehet elégedve az előléptetésekkel.

A bennünket érdeklő előléptetéseket a következőkben közöljük. Előléptek

a 44-ik gyalogezrednél:

november elsejétől számítandó ranggal ns. Asboth Károly másodosztályú százados első osztályú századossá a vezérkari testnél;

Zöch Károly másodosztályú százados első osztályú századossá;

Hiebner Rikárd hadnagy, főhadnaggyá november 1-től számítandó ranggal;

Waldvogel József hadnagy, főhadnaggyá, ugyanily hatálylyal;

Murkó József hadapródtiszthelyettes, hadnaggyá;

Stehlik Ottmár hadapródtiszthelyettes, hadnaggyá;

Brunner János hadapródtiszthelyettes, hadnaggyá;

Laad Rikárd hadapródtiszthelyettes, hadnaggyá;

Járos Arnold, hadapródtiszthelyettes, hadnaggyá;

dr. Rónai Jakab, másodosztályú ezredorvos, első osztályú ezredorvossá; végül

Sztavinszky Károly főhadnagy a m. kir. honvédség tényleges állományába áthelyeztetett.

As 52-ik gyalogezrednél

a következők léptek elő:

Martinek Zsigmond, II.-odosztályú százados első osztályú századossá;

Egyenesen gazdájához ment. Épen egyedül találta az öreg Vas Józsit.

— Adjon Isten gazd'uram! — köszönt András.

— Fogadj Isten, Andris, — szólt a gazda — hát mi járatban vagy? Talán pénz kellene, he, szólj!

A legény leült a gazdája mellé s lassu hangon szólt hozzá:

— Nem pénz kell gazd'uram. Egpár komoly szavam volna kendhez. — Azt akarom mondani, hogy a fia nem veheti el az Iszalag leányt.

Felugrott az öreg Vas erre a szóra.

— Mit mondasz! Te kölk, talán bizony te fogod diktálni nekem, hogy kit fogadjak menyemnek.

András nyugodt maradt.

— Csak üljön le urambátyám! Hallgasson meg nyugodtan s majd a végén beszéljen. — Még egyszer mondom, hogy Iszalag Boris nem lehet olyan legény asszonya, a ki az apjával együtt gazember . . .

Vas Józsi megtántorodott. Hörögve szólt a legénynek . . .

— Hallgass, mert megfojtalak! . . .

— Dehogy fojt meg. — Elég volt a gyilkosságból egy is.

Vas Józsi megtörve roskadt le a lócára. Jávor András nyugodtan folytatta:

— Emlékszik még kend az öreg Isza-

lovag *Pietreich* Antal, beosztva a vezérkarnál, számszerűen a 76-ik sz. gyalogezrednél, az 52-ik gyalogezred létszámában való vezetéssel, másodosztályú századosból első osztályúvá;

főhadnagyokká november 1-től számítandó ranggal: *Kern* Sándor, *Ganzberger* Ottó és *Hager* Emil, hadnagyok;

hadnagyokká a következő hadapród-tiszthelyettesek: *Zobernig* Alajos, lovag *Reichardsparg* Gyula, *Kotschy* Agathon, *Marinics* János és *Rumler* Brunó; végül

dr. *Gabel* Farkas, másodosztályú ezredorvos első osztályú ezredorvossá.

A 19-ik honvédgyalogezrednél

Butykay Ádám, alezredes, ezredessé lépett elő.

Elöléptek továbbá:

nadgyidai *Sávoly* János, másodosztályú százados, első osztályú százados; *Mestitz* János főhadnagy, másodosztályú százados.

Főhadnagyokká előléptek: *Cupy* Béla és *Lászy* János hadnagyok.

Hadnagyokká előléptek a következő hadapród-tiszthelyettesek: *Draskócy* Márton, miskolci *Dánffy* Alfréd és *Szalay* László.

Elölépett továbbá *Kántor* Mihály, hadnagy-kezelőtiszt főhadnagykezelőtisztté.

Végül dr. *Hrabécy* István, elsőosztályú ezredorvosnak, létszám felett a pécsi 19-ik honvédgyalogezrednél, megbizva a pécsi honvédállomás orvosfőnökének teendőivel, jelenlegi rendfokozatában és alkalmazásában való meghagyás mellett, a törzsorvosok számára rendszeresített illetek folyó évi november hó elsejével engedélyeztettek.

A 8-ik honvédhuszárezrednél

előléptek hadnagyokká a következő hadapród-tiszthelyettesek: *Belányi* Leo, *Késmárky* Béla és *Burchard-Bélaváry* Aladár.

Pátz Ferenc dr. törzsorvos, székesfehérvári V. honvédkerületi egészségügyi főnök, másodosztályú főtörzsorvossá lépett elő.

A m. kir. csendőrség

VI. számú — székesfehérvári — csendőrkerületében, hová a pécsi csendőrszárnyparancsnokság is tartozik, előléptek:

Szelestey Károly őrnagy, csendőrkerületi parancsnok, alezredessé;

Grozé György másod-törzstiszti teendőkkel megbízott I-ső oszt. százados, őrnagygyá;

lag testvérbátyjára, kit két esztendővel ezelőtt halva találtak a fűzesben. — Senki se tudta meg, hogyan halt meg, csak én. Arra jártam s még életben találtam az öregot. Csak annyit tudott mondani, hogy kend ölte meg a fiával együtt, mert adósa volt az öregnek nagy summa pénzzel s nem akarta megfizetni . . .

— Nem igaz . . . hazudsz Andris . . .

— Dehogyan hazudok bátyám. Tudja kend nagyon jól, hogy így van. — Eddig nem szóltam senkinek. Nem akartam belekeveredni ebbe a dologba, mert még engem is belerántottak volna. De most már nem hallgatok. Itt a bizonyíték nálam. Az öreg Iszalag bekecsének a belésébe varrta a kigyelmed adós levelét. Itt van nálam, nem tagadhatja el a keze írását . . .

Vas Józsi látta, hogy itt nincs menekvés. Fátyolozott, rekedtes hangon beszélt.

— Minek hozakodol elő ezzel? Pénzt akarsz fiam, adok amennyi köll, — csak aztán menj . . . hogy ne is lássalak soha . . .

— Nem kell nekem a pénze. Hanem figyeljen csak a szavamra! Én visszaadom a kend adóslevelét s nem szólok a dologról soha senkinek. Kegyelmed meg ide adja nekem Iszalag Boris apjának az írását arról a négyszáz forintról s ráadásul még a fia gyűrűjét. Aztán tudja meg, hogy a fiának még

Szányi Árpád főhadnagy, másodosztályú százados; végül

Fenesy József hadnagy-számvivő, főhadnagy-számvivővé lépett elő.

Ujncok esküje.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1898. nov. 2.

A folyó évi október hóban a katonasághoz bevonult ujncok és egyéves önkéntesek tegnap, november elsején tették le a katonai esküt. Mindenszentek ünnepének a legszebb derült idő kedvezvén, az ünnepély a szabadban folyt le, a Frigyes laktanya előtt, hol a felállított sátorban tábori mise volt.

Kivonultak a helybeli helyőrség összes tisztjei, megjelentek a csendőrség tisztjei is s a téren csapatokban állottak fel a 44-ik és 52-ik gyalogezredek, a 19-ik honvédgyalogezred és a 8-ik honvédhuszárezred ujncjai. Parancsnok a távollevő *Stenzel* Alajos alezredes helyettesítésében *Zankl* Károly alezredes volt.

A tábori misét reggel 8 órakor *Magenheim* József, belvárosi plébános celebrálta, a ki mise után előbb magyar, azután német nyelven a következő beszédet intézte az ujncokhoz:

„Az embert tulajdonképen kötelességeinek pontos teljesítése teszi azzá, a minek lennie kell. De leginkább áll ez a katonákra. A katonának a pontos kötelességteljesítés példányképekké kell lennie. Ezt követelik azon fontos feladatok, melyeket a katonának meg kell valósítania. Igaz, hogy nehezek a reátok váró kötelességek; de egyszersmind szépek, dicsők és lélekemelőek is.

Nehezek, mert mostantól kezdve készen kell lennetek minden áldozatra, ha igazán katonák akartok lenni. Készen kell lennetek, hogy oly helyeken, hova a felsőbbség parancsa állít benneteket, megmaradjatok mindenkor és minden körülmények közt, ha mindjárt ég és föld reátok szakad is; készen kell lennetek, hogy a harctéren, a hova esetleg kivezényelnek benneteket, egy vonalnyira se hátráljatok, hanem magyar katonához illő módon igazi hősként bátran szembeszálljatok minden veszedelemmel, habár minden pillanatban ezer halál leselkedjék is körülöttem; készen kell lennetek, hogy panaszszó és csüggedés nélkül tűrjétek éhséget, szomjúságot, hideget, meleget, embertelelti fáradságokat; készen kell

félszeggel sem szabad többet arra a leányra pillantani.

— De mit mond majd a fiam? — hörgögte Vas Józsi.

— Az a kigyelmed dolga. De siessünk! Vagy úgy tesz, amint mondtam, vagy megyek a törvénybe s aztán lássa kend, a mi jön.

— Adom András, adom . . . szölt az öreg Vas és remegő kézzel kereste elő arról a négyszáz forintról szóló írást. Odaadta Jávor Andrásnak.

— Hanem add ide már te is azt az írást!

— Még nem. Még a gyűrűt várom.

Az öreg Vas fia után készült, de épen akkor botorkált be a szobába részeg fejjel, tántorogva. Amint meglátta Jávor András, rekedtes, borizó hangon szölt oda hozzá:

— Hát te birkás, mit kergetsz! kié lesz hát a Boris?

Aztán csak elvágódott a pallón, megtántoritotta a sok ital. — Az öreg Vas Józsi oda sietett fiához. Sietve lehúzta ujjáról a gyűrűt s odaadta Andrásnak. A leány meg átadta az írást. Aztán elmenőben csak annyit mondott:

— Aztán nehogy eszébe jusson ám a fiának arra a leányra vetni a szemét!

Vas Józsi kimeredt szemekkel bámult a távozó bojtár után. Jávor András meg nem törődött semmivel. Sietett Iszalagékhoz. Ott

lennetek, hogy feláldozzatok életeteket, kiontjátok utolsó csepp véreteket zászlótok becsületéért, — fegyvereiteket csak akkor szabad kibocsájtani kezeitekből, ha azok a halál lehelletétől erőtlennül lehanyatlanak s az akarat többé nem képes erőt önteni beléjük. Még akkor is, ha sziveteket gyilkos golyó fúrja át, lelketek üdvösségén kívül csak zászlótok becsületére szabad gondolnotok!

Ime, katonák, ezek nagyjából a ti kötelességeitek, ezeket kell nektek teljesítenetek, mert nem a diszes egyenruha, nem a fényesre csiszolt puska és pangánét, vagy kard teszi ám ki a katonát, hanem nehéz és nagy áldozatokkal járó kötelességeinek teljesítése. Csak az, a ki semmi véstől, semmi áldozattól vissza nem riadva, kitart e kötelességekben utolsó lehelletéig, utolsó sóhajtásáig, csak az érdemli meg a katoná nevet, — a ki meghátrál, az gyáva és hitvány, kinek átok és megvetés lesz osztályrésze.

De nemcsak nehezek, hanem szépek és dicsők is a ti kötelességeitek — mert lehet-e szebbet, dicsőbbet gondolni, mint küzdeni és meghalni a hazáért, azon földért, mely szült és felnevelt benneteket, mely ezer és ezer jóban részesített, melynek minden göröngyéhez oly sok édes emlek fűz benneteket, — küzdeni és meghalni a hazáért, melynek jóléte egyszersmind a ti szüleitek, testvéreitek, rokonaitok jóléte is és melynek nyomora és gyalázata a ti szüleitek, testvéreitek, rokonaitok nyomora és gyalázata is.

Van-e dicsőbb és szebb gondolat, mint küzdeni, szenvedni s ha kell, meghalni a királyért, a kinek minden gondolata, még az őt ért súlyos csapások közt is, egyedül népeinek jólétére, boldogságára irányul; lehet-e szebbet, dicsőbbet gondolni, mint hősi önfeláldozással azoknak nyomdokaiba lépni, kik ezer éven át vérükkel áztatták e hazának minden talpalattnyi földjét!? Lehet-e szebb és dicsőbb dolog, mint küzdeni és meghalni, de örökké élni polgártársaitok hálás emlékezetében!?

Katonák! Esküdni jöttetek ma ide, esküt tenni, hogy hiven és férfiasan fogjátok teljesíteni az előbb vázolt nehéz, de szép kötelességeket; — esküt tenni arra, hogy zászlótokat minden szennyől, minden gyaláztól életetek árán is megvédelmezzétek, hogy még csak egyetlen izmotokat mozdítani tudjátok, azt soha gyáván nem fogjátok cserben hagyni!

Tudjátok-e mit tesz esküdni? Annyit tesz, mint az élő Istent tanuul hívni, hogy hivek maradtok mindhalálig, annyit tesz, mint

aztán elővette az írást s odaadta az öreg Iszalagnak.

— Tiszteli a gazdám urambátyámat, itt küldi az adóslevelét. Nem tartozik kigyelmed már neki semmivel. Ne kérdezze, hogy mint történt a dolog!

Aztán meg oda fordult a bámuló leányhoz.

— Noked is hoztam valamit szentem. A Vas Józsi visszaküldte a gyűrűdet. Nem akarja, hogy asszonya légy.

A leány sikoltva borult a legényre s úgy sirt, zokogott.

Az öreg Iszalag meg csak nézte őket. Látta, hogy mennyire szeretik ezek egymást. Hát csak hadd legyenek egymáséi. Úgy se tudja ő azt az ő egyszerű paraszti eszével megérteni, hogy mint fordult ilyenre a dolog sorja. De ha már így van, hát maradjon is így.

Jávor András meg soha sem mondta meg, hogy mint történt a dolog. Csak egyszer, mikor a mezőn a fiatalabb Vas Józssal találkozott, nem állhatta meg, hogy oda ne szóljon neki.

— Hát Józsi, a Boris mégis csak a birkásé lett.

Vas Józsi meg nem szólt semmit. Meggörnyedve, alázatos, félénk arccal ment el Jávor András mellett s még meg is köszöntötte.

— Áldja meg az Isten kendet!

Deér.

Isten haragját és boszuját kérni önfetekre, ha eskütöket, mit ne adjon az Ur, megszegnétek; annyit tesz, mint becsület szavakat adni magának a mindenható Istennek, hogy kötelességeit mindenkor teljesíteni fogjátok.

Esküdjétek tehát! — s úgy segéljen, úgy áldjon meg benneteket az Ur, a mint szent eskütöket meg fogjátok tartani.

Az emelkedett szellemű, szónoki hévvel előadott hazafias beszéd után az eskümintát olvasták fel az ujoncok előtt magyar, német és horvát nyelven s a katonák azt utánmondván, ezzel az esküveléssel tulajdonképeni aktusa véget ért.

A szép ünnepély befejezéseül az összes esküt tett ujoncok elvonultak Zurna Károly tábornok előtt.

Hirek.

Pécs, 1898. nov. 2.

Szárnyakon a városon át.

(A kegyelet ünnepe.)

Tegnap és ma a kegyelet ünnepe volt. Vérző szívvel, sajtó lélekkel zarándokoltak az emberek ezrei szeretteik sirjához, hullatva keserves könyeket. Koszoruikkal lerótták a kegyelet adóját azok iránt, kik már nincsenek közöttünk, kiket elragadt körünkből a kérelhetlen rideg halál, s kiknek szive nem érzi a hátrahagyottak gyötrelmes kinjait . . . csak onnan a magasból, az Ur jobbjára felől tekintenek le ránk, onnan hirdetik a feltámadás, a földöntúli viszontlátás vigaszt nyújtó reményét.

A többi ezrekkel kizarándokolt a halottak csendes birodalmába a költő is.

Ketté törött lantja, gyászszal bevonva. Megtörtén állott egy sirhant előtt, melynek hideg szótlán röge az ő boldogságát, az ő világát, azt a kicsi asszonyt takarja, ki neki e földön menyeei üdve volt.

S a költő is lerótt a kegyelet adóját. Koszort tett arra a kis keresztre, melyet átölelve könyeivel áztatott.

Drága koszoru ez! Hervadhatlan örökzöld leveleinek mindegyikén egy-egy harmatcsepp, egy-egy drága gyöngy ragyog, a bánatában megroskadt hitvesi szív őszinte mély fájdalomnak égető könyei, melyek a mi lány szívü, érzékeny lelkü költőnk szemeiből hullottak alá.

S a hallgatag rög szomszjasan szívja fel az aláhulló könyeket, leszívja egész odáig, hol az a drága kicsi asszony aluszsa édes örök álmát s álmodik szépet, magasztosat, a hitvesi hűség s a földöntúli viszontlátás édes örömeiről!

(Hurcolkodunk!)

Fura képe van ilyenkor a városnak. Mintha kivették volna a formájából. A sikátor-szerű szűk utcáinkon hangos »gyű te!« kiáltásokkal döcögnek végig a butorokkal túlterhelt kocsik. A családapák izzadva futkosnak a régi lakásból az ujba, mindegyik utjukban a gondos háziasszony, a feleség által valami apró-cseprő butordarabbal megterhelve.

S ha már minden szerencsésen az új lakásba érkezett, akkor — még távol áll a szegény férj és családapa a jól megérdemelt nyugalomtól.

Hiába panaszkodik, hogy ő hivatalba is volt, sokat dolgozott, következképen éhes és ebédelni óhajta.

A feleség ilyenkor zordan tekint végig a világismeretekben szegény férjén s szinte méltatlankodva mondja:

— Hurcolkodáskor nem érünk rá ebédelni!

S este? Akkor jön csak a »hadd el hadd!« A képek felakasztása, a butorok elhelyezése, ládak felbontása, s bizony gyakran a kis gyermek dajkálása.

Mennyivel boldogabb ilyenkor a garzon ember!

Jobb kezében egy gallér, baljában a fogkefe, zsebében a lakáskulcs, s ezzel vége reá nézve a hurcolkodás kellemetlenségeinek.

De nem sokáig tart, tán ő is behajózik a házasság gyönyörteljes révébe, s úgy lehet mához egy esztendőre őt is megáldja a feleség gondviselése egy terebélyes kalapskatulyával, melyet az új lakásba kell cipelnie.

S ilyenkor irigykedve tekint majd a vidám arcú garzónokra, kik ügyet sem vetnek a hurcolkodás napjára.

És a szegény férj izzadva fog felsóhajtani: — Bár maradtam volna benne végig!

(Már t. i. a legényélet nyugodalmas múltában.)

(Polonyi a bikában.)

Bánffyéknek egyik nyomtatott Mungója, az »Országos Hírlap« ugyancsak örvendve tárgyalta tegnap, hogy Polonyi Gézát szoboszlói beszámolója alkalmával oly kevés hallgatóság várta, hogy a piactérre érve (hol a beszámolót kellett volna tartania) megijedt a megjelenetek csekély számától s hirtelen kijelentette, hogy beállott rekedtsége miatt nyílt helyen nem beszél, hanem a »hallgatóság« vonuljon a »Bika« vendéglőbe. Ott fog beszélni. Ezzel azt akarván elérni, hogy a kisebb helyen a csekély számú hallgatóság — többet mutasson!

Nono derék Mungó! Ön tévedni méltóztatik. Mi úgy értesültünk legalább arról a szoboszlói beszámolóról, hogy Polonyi nemcsak »rekedt« nem volt, hanem eléggé dörgedelmesen mosdatta a »Bánffy és társai« című urakat. Persze a fejükre kent szappan leve a szemükbe csurgott s ugyancsak marta ám! Ettől látnak önök is olyan homályosan.

Egyébként tán nem is annyira Polonyi volt a »Bikában«, mint inkább önök voltak *disznóban*, hogy szellemességüknek (?) sikerült ezt a *kacsát* elsütni!

Gencsi Gerő.

Napirend 1898. november hó 3-án.

Naptár: csütörtök, nov. 3. — Róm. kath.: Viktor. — Prot.: Tóbiás. — Görög-kele.: (okt. 22) Albert. — Zsidó: March. 18. — Nap két 6 óra 32 perckor; nyugszik 4 óra 22 perckor. — Hold két 7 óra 51 perckor este; nyugszik 11 óra 13 perckor délelőtt.

Időjárás. Kilátás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: változó felhőzet, hősüllyedés várható jelentékeny csapadék nélkül.

Színház: »Folt, a mely tisztít«, dráma.

(Halottak emléke.) Az elköltözöttekről való emlékezés napja van ma, a halottak napja, melyet tegnap este a temetők kivilágítása előzött meg. A halottakhoz való szeretetet főséges, meleg és szép megnyilvánulása az emberiségnek a legszebb és legmeghatóbb ünnepe. Városunk is egész szívvel résztvevett a kegyelet ez ünnepében és elárasztotta szívének melegével és virágával a temetőket, ahol mire az első fehér hajszálunk megjelenik fejünkön, rendszeren van már annyi jó ismerősünk, mint az élővilágban. Ahol nem marad megemlékezés nélkül egyetlen siri lakó sem, ott van e földön a legizibb szeretet. Akinek koszoruja nincs, elmondott egy imádságot és ez fölér a legdrágább koszorúval. A halottak napja állítólag úgy keletkezett, hogy az Etna környékének lakosai panaszkodtak a klugni zárda egyik szerzetesének hogy sokszor hallják a lelkek jajgatását. Arra kérték tehát a szerzeteseket, imádkozzanak a lelkek üdvösségéért. Odilo, klugni apát erre a szent Benedek-rend valamennyi kolostorának meghagyta, hogy a halottakért rekviemet tartson. II. Szilveszter pápa 999-ben a halottak napját november másodikára tette és megünneplését az egész katolikus egyházban elrendelte. A sirokat virrággal Délmetországban kezdték díszíteni e napon s régtől fogva Münchenben ünneplik meg a halottak napját a leglényesebben. A protestánsok az év utolsó napján ünneplik meg a halottak emlékeztét.

(Zenés mise.) Halottak estéje alkalmából tegnap délután 5 órakor a belvárosi plébánia-templomban gyász-szertartás volt, »Liberá«-val, melyet *Magenheim* József plébános tartott. Ma a templomban délelőtt 9 órakor gyászmisét mondott ugyancsak a plébános.

Ugy a tegnapesti ájtatosságon, mint a mai gyászmisén zene és ének volt, melyen közreműködtek: *Dória* Károly, ujbpesti kántor, mint vendég; továbbá *Reberics* Imre, *Skolnik* Géza, *Pikler* József, *Eckhardt* Antal, *Simacsek* Alajos, *Müller* Róbert, *Gebauer* Károly, *Taky* Gyula és *König* Károly.

(Eltűnt adópénzek.) *Ternovszky* Alajos pénzügyigazgatósági titkár ma Baranya-Sellyére utazott, ahol az eltűnt adópénzekre vonatkozólag fog vizsgálatot tartani s egyszersmind most fog megállapíttatni az is, hogy miként pótolandó az eltűnt összeg, melynek hollétééről még eddig sejtelmük sincsen az érdekelteknek.

(Mindenszentek ünnepe.) tegnap volt mindenszentek ünnepe, melyet templomainkban ünnepi istentiszteletekkel ülték meg. Mindenszentek ünnepe IV. szent Bonifác pápa alapította (609). Phókás római császár Bonifác pápának ajándékozta a Panteont, melyet Agrippa, Augustus császár veje építtetett. A pápa a Panteont keresztény templommá avatta és Szűz Mária és a mártírok emlékének szentelte. Ide helyezte a mártírok ereklyéit is. A templom fölszentelésének emlékére keletkezett a Mindenszentek ünnepe. A templom neve: Minden szentek királynéjának temploma. Mindenszentek napját IV. Gergely pápa tette 827-ben a római katolikus egyház ünnepévé. A görög egyház mindenszentek helyett a minden mártírok ünnepe üli meg a pünkösöd után való vasárnap.

(Karambol a Dunán.) Szépen hangzik ez a bevezető sorocska a billiárd kedvelőinek, ha ez a játszma a Dunán történik is. Szombaton délután úgy három óra tájban karambolázott Mohácsnál a Dunán a cs. kir. gőzhajótársaság tulajdonát képező Nussdorf vontatógőzös és magy. foly. teng. részvénytársaság Győr nevű csavargőzöse. A Nussdorf felülről jött, oldalán két és utána kötve egy üres hajóval, vele szemben felfelé a Győr, utána egy uszályhajóval. A Nussdorf még elég jókor megadta a hármassipjelet, kérvén a Győrtől a zászlójelet a kitérésre, amit emez nem vett figyelembe és nem tűzött ki, hanem a szigeti oldal felé tartott. A Nussdorf a város felé nem térhetett, mert itt ki ütötte volna az ott dolgozó malmokat, tehát fordulót kezdett, ámbár a nem szokott helyen és eközben a Győr folyton vezetett felfelé annyira, hogy a két gőzös össze ütközött, szerencsére csak oldalvást törtek egymásra és így nagyobb szerencsétlenség el lett hártva, csupán a Győr csavargőzös párkányzatát, korlátjait vesztette el és némi kár esett a fedélzeten levő rakományban. A két hajó rögtön megállt, lehorogonyozott és a szolgabíróóság közbejöttével jegyzőkönyvet vettek föl a történetekről. Nappal lévén az idő, emberben kár nem történt. Mint szemtanuk állítják, a Győr hajó okozója a szerencsétlenségnek, amennyiben elmulasztotta a hajózási szabályzatban előirt zászló kitévést, sőt felhívásra sem adta azt meg.

(Baross szobra.) A szobormű, melyet a nemzet Baross Gábornak emelt, elkészült és Budapesten, november hó 20-án délelőtt 11 órakor fog lelepleztetni. Az ünnepély sorrendje: 1. Üdvözlés, báró Podmanitzky Frigyes, a szobor-bizottság elnöke által. 2. Jelentés a szobormű elkészültéről, Brázay Kalmán, a végrehajtó-bizottság elnökétől. 3. Ünnepi beszéd, tartja báró Dániel Ernő kereskedelmi m. kir. miniszter. 4. A szobormű átvétele Ludvig Gyéla, m. á. v. elnök-igazgatója által. 5. Érckoszoru elhelyezése a magyarországi kereskedelmi utazók egylete nevében Auer Róbert egyleti elnök által. 6. Hymnus, éneklő Bellovits Imre karnagy vezetése alatt a »Budai Dalárda«, a »Ganzgyári Dalkör« és a m. á. v. északi főmühelyének »Törekvés« című dalköre.

(Jóváhagyott alapszabályok.) A siklósi korcsolyázó egylet alapszabályait a m. kir. belügyminiszterium f. évi 110.345. sz. alatt, a bemutatási záradékkal ellátta.

— (**Névmagyarosítás.**) Zirkel Fülöp hidegkuti illetőségű ugyanottani lakos vezetéknévét »Körző«-re kért átváltoztatása belügyminiszteri rendelettel, megengedtetett.

— (**Felavató ünnepély.**) A »Pécs-Baranyai Sport-Egyesület« f. hó 3-án (csütörtökön) este 8 órakor a »Magyar király« szállóban hivatalos helyiségének felavató ünnepélyét tartja.

— (**Malária.**) Kaposvárott és Somogy vármegye délvidékén nagyban uralkodik a malária. Igaz okát e betegség nagymérvű fellépésének nem tudják adni az orvosok, mert a lápos, mocsaras Balaton-vidéken nem grasszál a malária, holott természet szerint ott volna a hazája. A dolgot úgy magyarázzák, hogy a malária miazmáit a légáramlat dobja távoli vidékekre s a betegség ennél fogva lép fel száraz és egészséges vidékeken is.

— (**Garázdalkodó pincér.**) Szakács István, helynéküli pincér tegnap délután részeg állapotban tántorgott végig a főtéren. Az ott álló rendőr azon felhívására, hogy hazamenjen — mitsem adott, hanem betért a »Royal« kávéházba. Ott azonban ugyancsak nagy hangon talált kávé kérni, mi a kávéházi pincéreket arra készítette, hogy a garázdalkodót rövid uton — kidobták. Szakács István az utcára röppitvén, méltatlankodni próbált, s ekkor meg a városház előtt álló rendőr vette a pártfogásába s bevitte a rendőrség szállójába.

— (**Öngyilkossági kísérlet.**) Régi, népies magyar közmondás az, hogy »Nem jó, urral egy tából cseresznyét enni«, mi körülbelül annyit jelent, hogy a ki urral kezd, az bajba keveredik. Így járt itt Pécsen Dénes Teréz foglalkozás nélküli cselédeleány, a ki azzal bucsuzott el szülőfalujától, hogy Pécsre megy szolgálatot keresni. Keresett is, de keresés közben valahol összeakadt egy helybeli »urral«, kinek szemét szúrt a csinos, gömbölyű kis parasztlány s mindjárt meg is fogadta — szeretőjének. Azóta jó dolga volt a Teréznek. Az a bizonyos ur egyik belvárosi utcában csinos lakást bérelt neki, élelemmel ellátta, csinosan járatta s ennek fejében mást sem kívánt, csak hogy a Tercsi ötlet szeresse. No hát az elvakitott nép leánya meg is szerette azt az urat annyira, hogy mikor az most az utóbbi időben elhanyagolta, s két héttel felé sem nézett, elkeseredésében három csomag gyufát kavart el tejbe és megitta a mérget. Aztán végigdől az ágyon és várta a halált. De bizony Halál ő felsége néha szélszélyes is szokott lenni s így nem vitte el a bűnbe esett fiatal leányt. Tercsi a mérge után rosszul lett, de amint felocsudott, már jobban érezte magát. Még szombaton este itta meg a mérget s csak tegnap délután tudódott ki az öngyilkossági história, a mikor is a hűtlenné lett ur ismét meglátogatta az ő Tercsikéjét, akit ágyban fekve talált. S a lány sirva panaszkodott el neki, hogy mily közel volt már a halálhoz s hogy meg akarta magát mérgezni. Az ur azonnal értesítette a rendőrséget, a honnan Tolnai Lajos dr. városi orvos és Kovács Antal ügyeletes rendőrbiztos a helyszínére siettek, Dénes Teréz azonban nem szorult már orvosi segélyre, mert minden veszélyen túl van. A jó gyomru cselédeleányt az »előkelő ur« kérelmére most lakásán ápolja az orvos.

— (**Elütötte a bicikli.**) Tóth Istvánné pécs Pálya-utcai lakosnő Horváth Károly festő biciklijével tegnap délután elütötte. Az asszonynak az esés következtében kapott horzsolás és két zuzódáson felül szerencsére nem történt komolyabb baja, a vigyázatlan biciklistát pedig majd a rendőrség számoltatja »sebes hajtásért.« Jó volna azonban a biciklin szagulódozók ellen végre szigorubb rendszabályokat is alkalmazni, mert már valóban tűrhetlenné kezdik tenni a helyzetet közveszélyes karikázásukkal.

— (**A jogászság kegyelele.**) Széptanujelét adta tegnap a pécsi jogakadémia if-

jusága nemrég elhunyt tanára és egy jogásztársa iránti kegyeletének. Fél öt órakor gyűltek össze a jogakadémián és testületileg szép számban vonultak ki a sirkertbe, hogy ott leróják a hála és kegyelet adóját a sírok felett, melyek szeretett halottaikat fedik. Megható beszédben emlékezett meg Lázár Gyula az »Olvasókör« elnöke Kasza Józsefről, az ifjúság volt szeretett tanáráról, Fischer Béla III. éves joghallgató pedig Schwel Lajos sírjánál mondott szép beszédet, melynek minden szavában a szeretet hangja szólalt meg, mely a drága halottat utolsó útjára kísérte s mely most is szüntelen ott lebeg sírja felett. E szeretet jeléül gyönyörű koszorut is helyeztek el a jogászok az elhunytak sírjaira.

— (**Gondatlan szülők.**) Stepanovits György Haviboldogasszony-utca 10. szám alatti lakosnak két éves kis leánya mult hó 30-án roncsoló toroklob és vörheny következtében meghalt. A tegnap délután történt temetésen a pici hullát nem halottas vagy bérkocsin szállították a temetőbe, hanem a koporsót — mint ez már kis gyermekeknél divat — fehér ruhás kis leányok vitték a sirkertbe, kik még mindannyian zsenge korban lévén, igen könnyen megkaphatják az egyébként is ragadós gyermekbetegséget. A temetést megelőzőleg egy rendőr figyelmeztette Stepanovitsot, hogy lel fogja őt jelenteni, de ez nem is hederített rá. Stepanovits György és a temetésen résztvevő kis leányok gondatlan szülői ellen a rendőrség megtette a legszigorubb lépéseket. A fehér ruhás kis halálmadarakat pedig Tolnai Lajos dr. városi orvos fertőtlenítettette.

— (**Bányaszerencsétlenség.**) Lapunk hétfő esti számában ily cím alatt már megírtuk, hogy az első cs. és kir. dunagőzhajózási társaság szabócsbányai Ferenc József tárnájában bányalégrobbanás következtében Petko Károly bányamunkás oly súlyos égési sebeket kapott, hogy eszméletlen állapotban kellett a pécs-bányatelepi kórházba szállítani. Az eset megvizsgálására Forray Valér szolgabíró utazott ki a helyszínére. A vizsgálat szerint mulasztás senkit sem terhel, mert a szerencsétlenséget egy vájt helyről váratlanul kiáradó szénegáz torlódás okozta. Petko Károly a szerencsétlenül járt munkás, súlyos égési sebei dacára is veszélyen túl van, mi főleg a gyors segélynyújtásnak köszönhető.

— (**Tolnavármegye virilistáinak**) névjegyzéke most készült el, mely szerint a megye legnagyobb adófizetője gr. Apponyi Géza, ki 21,322 frt 02 kr. adót fizet. Utána következnek: gróf Apponyi Sándor 8,455 frt 70 kr., gróf Széchényi Sándor 7,059 frt 22 kr., gróf Benyovszky Rezső 5,291 frt 89 kr., Hanzély János 4,447 frt 30 kr., Bischitz Lajos 4,314 frt 80 kr., Stankovánszky János 4,225 frt 13 kr., Döry Jenő 4,116 frt 41 kr., Zichy Miklós 3,905 frt 50 kr., Döry József 3,816 frt 20 kr. Percel Dezső belügyminiszter a névsorban a tizenkilencedik, a kinek 1,631 forint 55 krajcár az adója.

— (**Kellemetlen névcsere.**) A napokban egy meghiúsult betörés történt Borszokon, melynek tetteseként Göbli Mihályt híresztelte a fáma, mintha ő lett volna a tettenért betörő, Göbli Mihály pedig ellenkezőleg épen az volt, ki a betörőt tettenérte és elfogta. Így hát olyan ártatlanul jutott a fáma híresztelése folytán bajba, mint Pilátus a krédóba.

— (**Az elhunyt tisztviselők családjaiért.**) A tisztviselők családjainak ellátása tárgyában fontos határozatot hozott az állami számvevőszék kezdeményezése alapján a minisztertanács. Az állami nyugdíjtörvény alkalmazásánál ugyanis nem jártak el egyöntetűen a különböző hatóságok, amennyiben némelykor a szülőltlen árvák részére az atyátlan árváknak járó nevelési járulék másfélszeresét utalványozták, tekintet nélkül arra,

hogy a nevelési járuléknak valamennyi gyermekre eső része meghaladja-e vagy nem az özvegyi ellátás összegét; más esetekben pedig ez a korlátozás alkalmazást nyert a szülőltlen árvák nevelési járulékára is oly módon, hogy a nevelési járulékoknak valamennyi gyermekre eső összegét az özvegyi ellátás mérvére korlátozták. Az állami számvevőszék a törvényintenciójának érvényre emelése végett a törvényben megjelölt uton a minisztertanácshoz fordult, amely kimondotta, hogy szülőltlen árvák tekintetében nem alkalmazható a nyugdíjtörvényben foglalt az a korlátozás, mely szerint a nevelési járulékoknak valamennyi gyermekekre eső összege az özvegyi ellátás összegét meg nem haladhatja.

— (**A pénzevő pincsi.**) Egy berlini kereskedő abban a kellemetlen meglepetésben részesült, hogy a kutyája tizezer márkáját — megette. Ugy történt a malőr, hogy a kereskedő az íróasztalán hagyott egy csomó papírpénzt. Az oktan pincsi nyilván nagyon unatkozott és mivel nem talált egyéb szórakozást, kutya módra körülszaglált mindent a szobában. A bankó megnyerte a tetszést és nyalogatni kezdte s ugyacsak jó ize lehetett, mert möhön bekapta a drága papirosokat. Mikor az ura belépett, a pincsi már a végén tartott. A kereskedő rémülten rángatta föl az érzéketlen kutya állkapcsát, de már csak három ezres rongyait téphette ki a szájából. Ezt a hármát a birodalmi bank tán beváltja. Hogy a többi hét az emésztés természetes processzusa után milyen formában került elő, arról nem szól a krónika . . .

— (**Bemutatkozás.**) Egy közeli városban hangos habotával mulatoznak egy bemutatkozási histórián, mely egy kávéházban történt. Ennek igen kedélyes tulajdonosa van, aki mint közkedvelt humoros férfiú, gyakran szórakoztatja a vendégeit a maga módja szerint. Történt most, hogy azon kávéházba, amelynek tulajdonosa ez a népszerű férfiú, megjelent az új felügyelő és ottan barátságosan nézett körül. Ott termett mindjárt az udvarias vendéglős és hajlongott és emelgette a kis kerek »cugfogó« selyemsipkát. Mire a nagyságos felügyelő ur leereszkedve nyájasággal értésére adta a kávéháztulajdonosnak, hogy ki ő, így mondta ez:

— Én pedrezsáki Pedrezsák Sigismund vagyok.

— Ő, a vendéglős megtisztelődve hajlongott és bemutatá magát:

— Fein Fein Ignác, a vendéglős . . .

— (**Mese a pestisről.**) A bécsi pestis tette ismét aktuálisá ezt a kis napkeleti mesét, melynek a magva nagy igazságot rejt magában.

Egy dervis haladt a sivatagban és utjában találkozott egy lovaggal. Allah látni engedé a jámbor embernek, hogy a lovas nem földi ember. Bátorságot vett tehát magának és megszólította a sötét arcú rémet.

— Felelj a szómra. Mi a neved?

— Én a Pestis vagyok, hangzott a válasz.

— Merre visz az utad?

— A szomszédos várost látogatom meg, mondotta a rém.

— A próféta szakállára hatalmas szellem, — kérte a dervis, kiméld családomat, melyet ott találsz.

— Megcselekszem, oh jámbor dervis, mondotta a rém és tova nyargalt a köves uton. Fekete felleg követte utjában.

Idő multán ismét találkoztak ketten. A rém és a dervis.

— Köszönöm, mondotta az arab, hogy meghallgattad kérésemet. Mondd hatalmas szellem, hányan hullottak el a csapásaid alatt?

— Tizezren.

— Ugy beszélnek, hogy harmincezer halott volt, válaszolta a dervis.

— Én tizezret öltem csak meg. Husz-ezret egy hatalmas rokonom a Félelem pusztított el,

— **(Szigoru végrehajtás.)** Tolnamegye legutóbb tartott közigazgatási ülésében, a pénzügyigazgató előterjesztésére Bedeg, Döbrököz, Ó-Dombóvár, Kajdacs, Bata, Zomba és Mórág községek biráit és jegyzőit felelőssé tették a hátralékos adókért. Ha 15 nap alatt a szegény népen be nem hajthatják a hátralékos adókat, úgy minden községbe állami adóvégrehajtókat rendelnek ki, s ezek majd karhatalommal szedik be az adókat.

— **(Leégett község.)** Kolozsmegye területén fekvő Vista községben 21 ház leégett s a lakosság nagyrésze koldusbotra jutott. A vármegye alispánja most ségély-gyűjtésért az összes törvényhatóságokat megkereste, köztük Pécs törvényhatóságát is. Az esetleges adományok Majorossy Imre polgármesterhez küldendők folyó hó 30-ig.

— **(Utóellenőrzési szemlék.)** A közös hadsereg utóellenőrzési szemléi ma kezdődtek a Frigyes laktanyában s folynak a következő napokon bezárólag egészen folyó hó 6-dikáig. A honvédség részére az utóellenőrzési szemle folyó hó 8-án lesz a Fehérvári laktanyában.

— **(Hurcolkodás.)** Folyik a hurcolkodás. Mindenszentek napja lévén a lakásváltoztatások egyik rettegett időtuma, az emberiségnek nem háztulajdonos, aránytalanul nagyobb része most hurcolkodik új lakásba. Új lakásba, melyben a telet kihúzza s most, mikor belemegy, fogadkozik, hogy sohasem hurcolkodik többet, de majd ha kitavasodik s lakó és háziur megunták egymást, a szép május elsején ismét folyik majd a hurcolkodás. Mert hiába, az ember próbál, miként egy helybeli nagyság mondaná!

— **(A csipke legendája.)** Flandriában, a csipkeverés hazájában kedves legendát mesélnek a csipke eredetéről. Jacqueline flandriai grófnő, a ki nagyon féltékeny volt az urára, gyanakodott, hogy komornáját, a csodálatos szépségű Szerenát szereti. Boszúból a leányt a kastélynak egy félreeső szobájába vitette s ott fogolyként bezárta. Szobájából a szegény Szeréna csak egy kis kertecskébe mehetett s ott töltötte az egész napot. Kedvesére gondolt ilyenkor, Luitpoldra, a ki istállómeister volt a király udvarában. Egy napon, a mikor a szép lányka sápadtan, kisírt szemmel ismét elfoglalta helyét a kertben, eszébe jutott, hogy Isten anyjához könyörögjön, hogy valami csodával szabadítsa ki szomorú rab-ságából. Ájtatosan imádkozva töltötte el az egész napot s a mikor napnyugta előtt még egyszer az ég felé fordította tekintetét, a levegőben ragyogón fehér szálakat látott, a melyek tündéres mintába voltak szöve. Szeréna egész éjszaka azon gondolkodott, hogy mért küldötte az ég e pompás látományt. Végre azt hitte, hogy megtalálta a titok megoldását. Másnap reggel elővette munkakosarából a legfinomabb selyemszálakat s megpróbálta emlékezetből utánozni a szövést mintáját. Végre hetekig és hónapokig tartó nehéz munka után kész volt a négyszög alakú finom csipke, a melyet a grófnőnek is megmutattak, a kinek annyira megtetszett, hogy majdnem elfelejtett komornáját magához hívatta. Hogy hibáját jóvá tegye, oly nagy összeget fizetett a leánynak a csipkéjéért, hogy férjhez mehetett Luitpoldhoz s csodálatos módon szerzett ügyességét a csipkeverésben tovább fejleszthette.

— **(Hóhér keresztetik.)** Több new-yorki újságban remég a következő kishirdetés jelent meg: Egy délamerikai állam hóhért keres. Évi fizetés 3000 dollár, arcképpel ellátott ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek. A hirdetés sokáig képezte közbeszéd tárgyát, sokan tréfának hitték, míg egy new-yorki ügyvéd kijelentette, hogy egy kisebb délamerikai köztársaság nevében ő küldte azt be. Kétszáznál több ajánlat érkezett a hirdetésre, melyek közül a legérdekesebbek a következők: Én vagyok az, a kit ön keres. Kisértse meg, bebizonyítom. Foglalkozásomra nézve mézáros vagyok. — Még sohasem foglal-

tam el ilyen állást, mert engem művészek neveltek. Azonban azt hiszem, ezt a mesterséget is hamar megtanulhatnám. — Megteszem 3000 dollárért, hogy lelővök vagy megfojtok valakit. A lefejezésre azonban nem vállalkozom. Láttam ilyeneket Kinában és Marokkóban s nagyon megundorodtam tőlük. — »Józan és hidegvérű vagyok, beszélek olaszul, franciául, németül és spanyolul, tanul-tam latinul és görögül. — »Ajánlkozom. Szilárd akaratu és nyugodt vagyok. Főtulaj-donságom a bölcsesség. Kilenc lynchelésnél működtem közre. — »Bejártam a két kon-tinenst és hat évig újságíró, később pedig de-tek-tív voltam.

— **(Egy takarékpénztár baja.)** A somogy-csurgói takarékpénztár, amely évtizedek óta áll fenn, válságos helyzetbe került pénztárnokának, Nauhaus Bencének visszaélése miatt. Nauhaus már 25 év óta van az intézet alkalmazásában. Az elsikkasztott összeg állítólag olyan nagy, hogy a takarékpénztár felszámolása elkerülhetetlen. A zavarba került pénztárat részvénytőkéje 100.000 koronára rug, 100 forint névértékű részvényeit pedig ez év februárjában még 130 forinton adták-vették. A múlt év végén 117.000 frtnyi betét volt elhelyezve az intézetnél, amelynek váltótárcája ezzel szemben majdnem háromszáz-ezer forintba rug.

— **(Az anti-horkoló.)** A gyereksírás mellett mások horkolása zavarja legtöbbször éjszakáink nyugalmát. Az alvó ember akkor horkol, ha a nyelve hátracsuszik s elzárja a légcső nyílását. A beszorult levegőnek szűk útja marad, minek következtében nagy nyomással préselődik keresztül s zajt okoz, mint a hogy a gőz hangosan sipolva hagyja el a kazánt, ha a tulságosan erős nyomásra fölnyitja a biztosító szelepet. Az ember nyelve legkönnyebben akkor csuszik hátra, a mikor a hátán fekszik, így tehát a hanyattfekvők horkolnak leginkább. Erre a tapasztalásra támaszkodva, egy svéd lányszófia találta az anti-horkoló-t. Minél közelebb érünk a pólus-hoz, annál hosszabbak az éjszakák s mint-hogy Svédország már elég északra van, nincs mit csodálkoznunk azon, hogy e pompás találmány ott látott napvilágot. A készülék rop-pant egyszerű. Egy bőrvöből áll, melyet a gyógyítandó mellére kell kötni. Az öv belső oldalán egy kis hüvely van, a melyből egy kis gomb áll ki. Az övet úgy kell fölvenni, hogy a hüvely a hát közepére jusson! Ha már most az alvó, a ki a készüléket használja, álmában a hátára fekszik lenyomja a gombot, mire mellette egy hegyes tű ugrik ki a hüvelyből s tisztességesen megszurja. Az alvó fölriad álmából és szemét dörzsölve, a másik oldalára fordulhat, még mielőtt egyetlen horkoló hangot hallhatott volna. A készülék remekül működik, de a seb, a melyet okoz, oly fájdalmas, hogy a ki egyszer használta, másodszor a világ minden kincséért nem veszi föl.

— **(A turista-kalap.)** Az emberi ruházat egyes darabjai számtalan föltalálót inspiráltak arra, hogy újabb és újabb javítást tegyen rajtuk. A divat folytonos változása, az egyenruhák, a sport és turista-öltözékek mint egy-egy ily művész munkái. Különösen a kalapot szeretik folyton reformálni. Ezer-féle alakban ismerjük már a kalapot, de az egyetemes turista-kalap mellett a többi forma mind eltörlül. Természetesen Svájcot, a turistaság hazáját vallja honául a föltaláló, a ki igazán nagyszerű munkát végzett, midőn kalapját megalkotta. A kalap első látszatra egy magas, széles karimájú cilinderhez hasonlít. Oh pedig, milyen nagyon különbözik tőle! A katona bornyujában nincs annyi mindenféle hasznos dolog becsomagolva, mint ebbe a turista-kalapba, Először is egy pontosan bele-illő, henger alakú bádgedény van benne, a

melyet főzéshez lehet használni. Ehhez erősítve egy öntöttvasból készült állványt találunk, a mely arra való hogy főzéskor rátegyük a fazekat s alatta tüzeljünk. Van azután a kalapban egy összehajtható tábori szék, egy összehajtható, teljes evőeszköz, egy felgöngyöltetett gummi-mosdóedény, szappan és szivacs. A fenomenális kalap azonban még ezzel nincs tele; ha úgy tetszik, egy kis kézi patika is elfér benne. Többet nem lehet egy kalaptól kívánni. Igazán megérdemli az egyetemes turistakalap nevet. De azért mégis kétséges, hogy fogja-e valaki használni. A fölszerelt turista-kalap ugyanis csak öt kilogrammot nyom s ettől a súlytól bizony a legvastagabb nyaku turista is hamarosan lehorgasztja a fejét.

— **(Emlék a királynénak.)** Elhunyt nagyasszonyunk iránti kegyeletét méltóan örökíteti meg Torontál-Erzsébetlak rom. kath. hitközsége, a mely a hivek összerakott filléreiből Erzsébet királynénak emlékére a »Budapesti szivattyú- és gépgyár részvénytársaság (ezelőtt Walser Ferenc)« jóhírű harangöntődjében egy körülbelül 400 kgros harangot rendelt meg, a melynek egyik oldalára magyarországi Szt. Erzsébet, a másik oldalára elhunyt királynénk dombormű képét önteti megfelelő felirattal.

Pécs szab. kir. város

meteorologiai állomása jegyzetei

1898. november 2. reggeli 7 órakor.

Barometer (redukált) = 61.0 mm. (emelk.)

Hőmérsék = 12.4 °C

> maximuma : 17.7 °C

> minimuma : 8.6 °C

Párányomás : 9.8 mm.

Relatív nedvesség : 93%

Felhőzet : 7° Cu. Str. SW.

Szélirány s erő :

Csapadék 24 órai : 0.2 mm.

Borult, enyhe.

Dr. Czirei.

Művészet, irodalom.

○ **Boccacció.** A hétfő esti előadást a színiévad eddigi legjobb előadásai közé sorozhatjuk. Együtt láttuk társulatunk négy énekesnőjét, kiknek mindegyike igyekezett tőle telhetőleg a közönség tetszését megnyerni, mi sikerült is. *Orley* Flóra a címszerepben remekül játszta meg a pajzán nőcsábító Boccacciót. Énekszámait a közönség lelkesen megtapsolta. Gyönyörű volt az első felvonás szerelmi duetteje, melyet *Orley* Flóra és *Szekula* Sárka, ez a temperamentumos, csengő hangú fiatal énekesnő énekeltek. A »Drága kis levelke« dalt, melyet *Lipsey* Józsa, *Szekula* Sárka és *Bodroghy* né énekelte, megújráztatta a közönség. *B. Csik* Irén mint *Beatrice*, eléggé jó volt.

A férfi szereplők közül *Hunyady* (Pietro herceg) érdemel dicéretet. Jó volt *Andorffy* is Lambertucció szerepében. Harmadik felvonásbeli couplette-jét zajosan megtapsolta a közönség. Érthetetlen azonban, hogy *Delli* Lajost, ezt a fiatal tehetséges borvivánt színészt miért kinozzák énekes szerepekkel, különösen akkor, midőn még az előző napon rekedtséggel küzdött, mi a Boccacció előadásán is erősen észrevehető volt. Csak így történhetett, hogy az egyébként jó színész, szerepét (*Scaldza* borbély) teljesen elejtette.

A karok jól működtek, csupán a női kar-nak nem ártana valamivel több discretió. Összénekek számos részénél szinte túlkialakítást a főszereplőket. (K.)

○ **Télen.** A szokásos alkalmi darab, *A molnár és gyermeke* helyett a *Télen* című népszínművet adták tegnap este a színházban, közepes számú hallgatóság előtt, pedig maga az előadás megérdemelte volna, hogy többen

nézzék végig. *Ligethy Mari* (Katalin), a ki csak másodszer lépett fel esti előadás alkalmával az idén, úgy látszik, nem nagy vonzó erővel bír a közönségre, sőt az este mintha indispozícióval is küzdött volna. Énekszámait tetszetek leginkább s azokért kapott tapsokat is; különösen a *Szekula Sárkával* énekelt »nem lesz baj?« refrainü duettet tapsolta és ujrátapta meg a közönség. *Szekula Sárka* Anna szerepét nagyon kedvesen játszotta s a naiv kis paraszt leányt olyan élethűen reprodukálta, hogy ezzel aratott sikere felér bármelyik operettbeli szerepében elérttel. Hunyadi (Miklós) szépen énekelt és szokása szerint kifogástalanul játszott, kivüle még *Bodroghy né* tetszett mint *Murcos Böske*. *Erdélyi Marci* teljes erejével iparkodott megfelelni a neki jutott feladatnak, a mi nagyrészen sikerült is neki, sőt éneke is jobb volt, mint előre gondoltuk, hanem énekesnek azért ő nem születtett s csak akkor tegye ezt, ha elkerülhetetlen. A többi szereplőkről különös jót nem mondhatunk, de igaz, hogy rosszat sem. A rendezés gondos, a díszletek csinosak voltak, de persze ez utóbbiaknak változatos volta nagyon hosszúakká tette a felvonásoközöket.

○ **Nemzeti ügy.** A *pozsonyi Toldy kör* lapunknak is megküldötte azt a memorandumot, amelyet a magyar színészetnek Pozsonyban való állandósítása érdekében a városi képviselőtestülethez benyújtott. Ugyanis nemsokára lejár Pozsonyban a szerződés, amelyet Pozsony város a német és a magyar színigazgatókkal kötött és amely valóban megszégyenítő a magyar nemzetre, mert a magyar műzsának ott a határszélel csakis a farsangba eső utósaiont biztosítja, míg a tejfölt a német színigazgatónak juttatja. *Elvárjuk ezért Pozsony városától, hogy a jelenlegi sérelmes állapotot nem tartja továbbra fenn, hanem állandó hajlékot biztosít a magyar színészetnek.* Mutassák meg végre a pozsonyiak, hogy jó hazafiak és nem engedik becsületükön azt a csorbát esni, hogy mint hat évvel ezelőtt, ismét leszavazzák a magyar színészet állandósítását! Ne engedjék magukat pellengérré állítani az ország közvéleménye előtt! Pozsonyban a magyar műzsának nemzeti politikai szempontból kiválóan magas szentes hivatása van, mert nemcsak kulturális célt követ, hanem egyuttal ápolja és fejleszt, megkedvelteti a magyar nyelvet. Jól mondja a memorandum, hogy Pozsony város érdeke azt kívánja, hogy Pozsony teljes erejével a magyar kultúrához csatlakozzék és Magyarországé legyen, mert amint Pozsonynak multat csak Magyarország adott, úgy jövőjét is egyedül csak a magyar kultúra befogadása biztosítja! Ne legyen többé Pozsony Bécsnek külvárosa s a német művészet rokkantjainak menedékháza. A *Toldy körnek és a pozsonyi magyar lapnak, mely lelkesedéssel küzd a szent ügyért, sok kitartást kívánunk!* Ne csüggedjenek el, hisz velük van a nemzeti közvélemény és a hazaszeretet szent érzelme. A memorandum, amelyben a magyar nemzetnek, illetőleg a pozsonyi magyarságnak kulturális uralkodásra termett felsőbbsege van önérettel és finoman kifejezve, bizonyára országszerte fel fogja kelteni a figyelmet, annyival is inkább, mert *dr. Thaly Kálmán* hírneves tudós és országgyűlési képviselő nagy alakja is megjelenik elnöki minőségében a körök, illetőleg a hazafias köteleesség teljesítésére felszólalók között. *Adja a Magyarok Istene, hogy a pozsonyi magyarság küzdelme diadallal végződjék.*

○ **Fővárosi színházak a vidéki hírlapíróknak.** A fővárosi színházak valóban nobilis eljárást tanusítanak a Vidéki Hírlapírók Országos Szövetségével szemben. Csak a minap adtunk hírt arról, hogy a Vigszínház igazgatósága egy, a szövetség által rendezendő előadás jövedelmét engedélyezte a a vidéki hírlapírók segély és nyugdíjgyesülete javára s tegnap ismét két fővárosi színház értesítette a V. H. O. Sz. elnökségét, hogy egy-egy előadásra rendelkezésére állanak a szövetségnek. Ezek a gavallérszínházak: a

Népszínház és a Magyarszínház. Több, mint valószínű, hogy az Operaház intendatúrája is (miként a mult évadban) szintén egy előadást fog engedélyezni. Így az idén négy fővárosi színház előadásainak a jövedelme fogja szaporítani a Vidéki Hírlapírók Országos Szövetségének humánus célokat szolgáló alapítóját.

○ **Polgár Sándor**, szintársulatunk volt komikusa, a ki operett-buffo, komikus és minden egyéb is volt, a jövő szezonnra *Kreicsányi Károly* szintársulatához szerződött. Polgár jelenleg Aradon van *Leszkay Andor* szintársulatánál s az ottani lapok a társulat egyik legértékesebb, sokoldalú, igazán munkás és nagytehetségű tagjának nevezik.

Törvénykezés.

§ **Agyonlőtt fiu.** A kácsfalui csösz, *Szekulics Jaks*a elcserélte régi kétsövű fegyverét egy lankaster puskával, a melyet megtöltve kapott meg és így függesztette fel a falra.

Folyó év május huszonkettedikén a csösznek *Szimó* nevű tizenéves fia két társával *Ribics Szávóval* és *Badics Mladennel* fürdés után a *Szekulics* lakására mentek és ott *Radics* kérte barátját, hogy mutassa meg neki a puskát.

Az levette a fegyvert s a mint csövét *Radics* felé tartotta, a puská elsült és a golyó a fiu nyakán menve keresztül, megölte.

Gondatlanságból okozott emberölés miatt állottak ma ezért apa és fiu a pécsi királyi törvényszék előtt, a hol az öreg *Szekulics* azzal védekezett:

»Mondták, hogy van patron a puskában, de én azt hittem, hogy ki van löve.«

A törvényszék gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt az apát két havi fegyházra, a fiut hat heti elzárásra ítélte, mely ítélet ellen a vádlottak, valamint a kir. ügyész is felebbezték.

§ **Hamis váltó.** *Biró Ferenc* magyarpeterdi lakos mult évi július tizenegyedikén egy hatvan forintos váltót adott át néhai *Haberényi Gusztávnak*, melyen saját nevével kívül még a *Szabó Ferenc*, *Király Lajos* és *Fölső Szabó Sándor* magyarpeterdi lakosok nevei szerepeltek, még pedig e két utóbbit úgy hamisította a váltóra *Biró*, ki azzal védekezik, hogy az illetők őt felhatalmazták nevük aláírására.

A mai végtárgyaláson azonban ezt az állítását *Király* és *Szabó* vallomásaival szemben igazolni nem tudta és így a törvényszék váltóhamisításért hat havi börtönre ítélte. Vádlott, valamint terhére a kir. ügyész felebbezést jelentettek be.

T a n ü g y.

(A szöllő és borgazdasági tanfolyam-hallgatók vizsgálja. F. é. október hó 31-én tartották meg a pécsi vincellér iskolában a szöllő és borgazdasági tanfolyam-hallgatók záró szakvizsgáját. A vallás és közoktatásügyi miniszter kiküldöttként *Laubheimer Róbert* kir. segédtanfelügyelő vett részt a vizsgán; továbbá *Gábor József* szöllő és borgazdasági felügyelő és *Vörös Mihály* a vincellér iskola igazgatója. A vizsgára behívták: *Amberger Béla* és *Boda Károly* mohácsi, *Beck Károly* véméndi, *Diszt István* gödrei, *Freiszt Bódog* szajki, *Hipp Imre* ibafai, *Hegyi Kálmán*, terehegyi, *Pfeffermann János* szabolcsi, *Pokodnyi Márton* oroszlói, *Szajkó József* darázsi, *Tarr Géza* csuzai, *Toldy Ferenc* nagy-tótfalui és *Varga Elek* pécsvaradi néptanítókat, kik a vizsgát mindannyian jó sikerrel letették. A jövőben csakis oly néptanítók vétetnek föl a tanfolyamra, kik egyuttal szőlőtulajdonosok is s a kikben az elsajátítandó szőlészeti ismeretek hasznos és széleskörű terjesztésére a vallás-

és közoktatásügyi miniszter elegendő biztosítékot vél.

(Allásáról leköszönt tanító. *Bosó Lajos* János oldi ref. tanító állásáról lemondott. Helyének betöltése iránt már legközelebb intézkedés történik.

Közgazdaság.

□ **Allatjárványok.** A legújabb statisztikai kimutatás szerint megyénkben a következő állatjárványok uralkodnak: Lépfene Maiss 5 u., ösz. 1 község 5 n., Veszétség: Cindéri-Bogád 1 u., Keszü 1 u., Laskó 1 u., Maiss 1 u., Mohács 1 u., Nagyalu 1 udv., Pécsvárad 1 u., Szilágy 2 u., ösz. 8 község 9 u., Takonykór és bőrféreg: Kis-Köszeg 1 u., Ocsárd 1 u., Terehegy 2 u., ösz. 3 község 4 u. Sertésorbánc: Bikal 6 u., Ibafa 6 u., Püspök-Bogád 12 u., Sepse 7 u., Siklós 1 u., Szent-Iván 1 u., Szágy 15 u., Vaiszló 1 u., ösz. 8 község 49 u., Sertésvész: Berkesd 4 u., Bisse 26 u., Dencsháza 1 u., Dráva-Szabolcs 1 u., Gyüd 68 u., Izsép 1 u., Kákics 1 u., Karancs 4 u., Kis-Harsány 1 u., Magyar-Mecske 1 u., Mohács 1 u., Nagy-Bicsérd 1 u., Nagy-Harsány 20 u., Szent-György 1 u., Vasas 1 u., összesen 15 község. Somogy megyében lépfene 1 községben 3 udvarban, veszétség 2 községben 2 udvarban, bőrféreg 4 községben 7 udvarban, rühkór 1 községben 1 udvarban, sertésorbánc 2 községben 4 udvarban és sertésvész 38 községben uralkodik. Tolnavármegyében lépfene 1 községben 1 udvarban, veszétség 7 községben 8 udvarban, hólyagos kiütés 1 községben 14 udvarban, sertésorbánc 3 községben 23 udvarban és sertésvész 24 községben lépett fel.

T Á V I R A T O K.

— **Az Erzsébet szobor.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az Erzsébet szoborbizottság *Bánffy Dezső* báró miniszterelnök elnökelete alatt megalakulván, a bizottság elfogadta az előterjesztett eljárási szabályzatot, melyet a minisztertanács hozott javaslatba. Felhívást fognak kibocsátani úgy az intézetekhez, mint az egyesekhez, hogy az általuk eszközölt gyűjtések eredményeként hozzájuk befolyt összegeket a miniszterelnökséghez küldjék be. **Óriási szenzációt keltett az, hogy Bánffy Dezső elnök bejelentette őfelségének azt az óhaját, hogy a királyné emlékére emelendő szobor a Hentzi szobor helyére jöjjön.** A bizottság nagy lelkesedéssel ily értelemben határozott.

— **Halottak napja és a királyi család.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Bécsben a király *Mária Valéria* főhercegnővel együtt ma a kapucinusok templomába ment. Erzsébet királyné és *Rudolf* trónörökös sirja előtt imát mondtak. A király ezután fölkereste szülei és testvérei koporsóit.

Stefánia özvegy trónörökösne leányával ma Mayerlingben *Rudolf* trónörökösért mondott csendes misét hallgatott.

— **Vilmos császár a cárhoz.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Vilmos német császár a jeruzsálemi szentsír templomában tartott istentisztelet alatt táviratot küldött az orosz cárnak, ki szintén táviratilag köszönte meg a császár megemlékezését.

— **Fashoda kiürítése.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A párisi lapok azt hangoztatják, hogy Fashoda kiürítése, mely miatt Anglia és Franciaország között konfliktus van kitörőben, — lehetetlen.

Budapesti börze.

— Reich Jenő és Társa távirati jelentése. —
Bpest, nov. 2.

A budapesti gabona-börze árai ma a következők:

Buza, őszre: 9.62; későbbi szállítás: 9.73.
Tengeri, májusra: 4.67. — Rozs, márciusra: 8.19. — Zab, őszre: 5.94.

Az értéktőzsdén az árak a következők: Osztrák hitelrészvény: 353.00. — Magyar hitelrészvény: 382.50 — Államvasut: 351.25.

Nyilt-tér.*)

Dr. GÁL JENŐ

fog- és szájspecialista

új takarékpénztári palota.

Rendel d. e. 9—12; d. u. 2—6-ig.

Laptulajdonos Felelősszerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

1504. sz.

1898.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezzel közzhírré teszi, hogy a pécsi kir. járásbírósnak 1897. évi 31365. számú végzésével Dr. Bodó Aladár ügyvéd által képviselt Savári József felperes részére Horvath Imre alperes ellen 3 frt követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt 382 frtra becsült ingóságokra, a fentidézett pécsi járásbírósnak V. III. 408/7 számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak alperes lakásán Pécssett, Radnits-utca 22. sz. alatt leendő megtartására határidőül 1898. évi november hó 12-ik napján délutáni 1/4 3 órája tüzetik ki, a mikor a bíróilag lefoglalt butorok, lovak, kocsik s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából kielégítéshez tartanak jogot, a mennyiben részükre a foglalás korában eszközöltetett volna és ez a leltározási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alólírt kiküldöttéknél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő ezen hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítottatik.

Kelt Pécssett, 1898. évi október hó 31. napján.

Engler Kálmán

kir. bír. végrehajtó.

Minden második sorsjegy nyer.

Harmadik Magyar Kir. Szab. Osztályosorsjáték

100,000 sorsjegy 50,000 nyeremény.

A legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

EGY MILLIO KORONA

I. osztályú sorsjegyek árai

3000 nyeremény. Főnyeremény már 60,000 kor.

Eg sz	Fél	Negyed	Nyolczad
6 frt	3 frt	1 1/2 frt	75 kr.

Huzás már 1898. november 17-én.

Hogy az összes megvásárolhat idejekorán intézhessem el, kérem mielőbbi megrendelését.

Dörge Frigyes főelárúító
Budapest, Granátos-utca 12.

Allandó nagy

Butor-kiállítás

Pécssett, Király-utca és Széchenyi-tér sarkán
a „Pécsi takarékpénztár“ régi helyiségeiben

Mindennemü asztalos és kárpitozott butorokból

Ebédlők
Hálósobák
Uri szoba
Salon és
Boudoir berendezések.

Ó-német, Renaissance, Barock, Angol és Ampir kivitelben.

Rendkívüli olcsó árak.

Ugyszintén Angol és mindennemü I. rangú gyártmányu

kerékpárok (bicykli)

raktára.

FRIEDMANN KÁROLY és GÜNSBERGER

nagy-kanizsai villamos üzemü butor gyáranak raktárában.